

УДК 651.4:77

JEL classification: H82, O21

Ірина НЕСТЕРЕНКО

кандидат економічних наук, доцент,
кафедра обліку, аудиту та оподаткування,
Державний біотехнологічний університет,
Україна

E-mail: irinanesterenko991@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-3892-8248>
<http://www.researcherid.com/rid/ABA-8662-2021>

Надія КОВАЛЕВСЬКА

кандидат економічних наук, професор,
кафедра обліку, аудиту та оподаткування,
Державний біотехнологічний університет,
Україна

E-mail: kavalserg@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2758-5972>
<http://www.researcherid.com/rid/ABA-8665-2021>

© Ірина Нестеренко, Надія Ковалевська,
2021

Отримано: 01.11.2021 р.
Прорецензовано: 10.11.2021 р.
Рекомендовано до друку: 16.11.2021 р.
Опубліковано: 16.11.2021 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Ірина Нестеренко (Україна)
Надія Ковалевська (Україна)

СТАНОВЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПОКАЗНИКИ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ІНДУСТРІЇ

АНОТАЦІЯ

Для раціональної організації обліку на підприємствах харчової галузі визначено процедурні питання становлення облікової політики.

Метою статті є обґрунтування організаційних положень та розробка рекомендацій з удосконалення облікової політики підприємств харчової індустрії.

Методичною основою дослідження стали загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція, конкретизація, абстрагування, метод історичного й логічного дослідження), методичні прийоми пізнання об'єкта дослідження (вибірка, узагальнення, моделювання, огляд, підрахунок, порівняння, тестування) та постулати теорії формування та функціонування системи бухгалтерського обліку на підприємствах харчової індустрії.

В ході дослідження розроблено методичні аспекти формування облікової політики підприємств, які базуються на дослідженні принципів, методів і процедур, що використовуються для ведення бухгалтерського обліку та відображення інформації про нього в обов'язковій та добровільній звітності. В структурі облікової політики підприємств харчової галузі, на відміну від традиційної практики, запропоновано виділяти такі обов'язкові елементи, як: нормативне забезпечення; внутрішні регламенти, що визначають зміст облікової політики. Згруповано в чотири групи принципи облікової політики підприємств харчової індустрії. В першу групу віднесено принципи, які відповідають за всебічність подання інформації в обліку та звітності компанії (інклюзивність; колаборативність; холистичність). Принципи другої групи забезпечують цілеспрямованість всіх положень облікової політики (орієнтованість на управлінське рішення; орієнтованість на попит). Третя група принципів відповідає за надійність результатів обліку (транспарентність, відкритість та надійність). Доведено, що принципи четвертої групи (стійкість, постійне вдосконалення, вбудованість) сприяють підтримці адекватності облікової політики вимогам часу. Запропоновано при формуванні Наказу про облікову політику на підприємстві харчової індустрії впровадити пункт «Екологічно-орієнтована діяльність», при наповненні якого враховувати інтереси усіх зацікавлених сторін (власників суб'єкта господарювання, працівників, контрагентів, суспільства, держави в цілому), дотримуватися принципів облікової політики природного капіталу та розкривати основні методи його оцінки та обліку. Новизна отриманих результатів полягає в науковому обґрунтуванні теоретичних і методичних засад становлення облікової політики в контексті сталого розвитку підприємств харчової індустрії.

Нестеренко І., Ковалевська Н. Становлення облікової політики та її вплив на показники звітності підприємств харчової індустрії. *Економічний аналіз*. 2021. Том 31. № 3. С. 190-197.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.03.190>

Ключові слова: облікова політика; інтегрована звітність; сталий розвиток; харчова індустрія; облік.

UDC 651.4:77

JEL classification: H82, O21

Iryna NESTERENKO

PhD in Economics,
Associate Professor,
Department of Economics, Auditing and
Taxation,
State Biotechnological University, Ukraine
E-mail: irinanesterenko991@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-3892-8248>
<http://www.researcherid.com/rid/ABA-8662-2021>

Nadiya KOVALEVSKA

PhD in Economics, Professor,
Department of Economics, Auditing and
Taxation,
State Biotechnological University, Ukraine
E-mail: kavalserg@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2758-5972>
<http://www.researcherid.com/rid/ABA-8662-2021>

© Iryna Nesterenko, Nadiya Kovalevska, 2021

Received: 01.11.2021

Revised: 10.11.2021

Accepted: 16.11.2021

Online publication date: 16.11.2021

This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 license, which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Iryna Nesterenko (Ukraine)
Nadiya Kovalevska (Ukraine)

FORMATION OF ACCOUNTING POLICY AND ITS IMPACT ON REPORTING INDICATORS FOR FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

ABSTRACT

Topic. For the rational accounting management of the food industry enterprises the procedural issues of accounting policy establishment have been determined.

Objective. The purpose of this article is to justify the institutional provisions and the development of recommendations for improvement of accounting policy of the food industry enterprises.

Method (methodology). General scientific methods (analysis, synthesis, induction, deduction, concretization, abstraction, method of historical and logical research), methodical approaches to study the object of research (sampling, generalization, modeling, review, calculation, comparison, testing) and principles of formation and functioning of the accounting system at the food industry enterprises became the methodological basis of the research.

Results. As part of the study, methodological aspects of formation of the enterprises' accounting policy have been developed. These aspects are based on the study of the principles, methods and procedures that are used for accounting and the reflection of information about it in mandatory and voluntary reporting.

In the structure of the accounting policy of food industry enterprises, in contrast to traditional practice, it is proposed to allocate such mandatory elements as: regulatory support; internal regulations that define the content of the accounting policy. The food industry enterprises are divided into four groups by the principles of accounting policy. The first group includes principles that are responsible for the comprehensive presentation of information in the accounting and reporting of the company (inclusivity; collaboration; transparency). The principles of the second group provide focus of all provisions of the accounting policy (focus on management decision; focus on demand). The third group of principles is responsible for the reliability of accounting results (transparency, openness and reliability). It has been proved that the principles of the fourth group (firmness, constant improvement, integration) contribute to support the adequacy of accounting policy to the requirements of the time. In forming the Accounting Policy Order of the food industry enterprise it is offered to introduce the item "Environmentally-oriented activity", at filling which the interests of all stakeholders (owners of the subject of economy, workers, counteragents, society, state as a whole) are considered. Besides, it is offered to adhere to the principles of the natural capital's accounting policy and disclose the main methods of its assessment and accounting. The novelty of the results lies in the scientific substantiation of the theoretical and methodological principles of accounting policy formation in the context of sustainable development of food industry enterprises.

Nesterenko, I., & Kovalevska, N. (2021). Formation of accounting policy and its impact on reporting indicators for food industry enterprises. *Economic analysis*, 31 (3), 190-197.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.03.190>

Keywords: accounting policy; integrated reporting; sustainable development; food industry; accounting.

Вступ

Трансформація економічної системи, яка створила в Україні нові умови господарювання, вимагає переосмислення теоретичних і методичних підходів до управління підприємствами харчової індустрії, зокрема, до організації бухгалтерського обліку. Розвиток ринкових відносин відображається на діяльності вітчизняних підприємств шляхом ускладнення структури, зростання обсягів продукції, збільшення числа структурних складових. Ці фактори вимагають розробки нових підходів до управління діяльністю підприємств харчової індустрії. При цьому, велика роль у цих процесах приділяється формуванню ефективної облікової політики, яка відіграє вирішальну роль у процесах сталого розвитку та впливає на формування показників звітності підприємства й їх гармонізацію.

Мета та завдання статті

Обґрунтування організаційних положень та розробка рекомендацій з удосконалення облікової політики підприємств харчової індустрії є метою проведеного наукового дослідження, основні результати якого найшли своє відображення в даній статті.

Питанням організації обліку на підприємствах харчової індустрії приділяли увагу Т. Ардатеєва, О. Баришнікова, Д. Грицишен, О. Гриценко, В. Євдокимов, Т. Єфименко, В. Жук, І. Замула, Г. Кірейцев, А. Крутова, В. Ксендзук, Г. Купалова, С. Легенчук, Л. Ловінська, Н. Малюга, Т. Матвієнко, О. Нестеренко, І. Юхименко-Назарук. Вивчення та систематизація напрацювань вітчизняних та зарубіжних науковців дозволили визначити завдання, які потребують подальших досліджень щодо удосконалення облікової політики та її впливу на показники звітності підприємств харчової індустрії.

Виклад основного матеріалу дослідження

Існуюче сьогодні широке коло визначень та інтерпретацій поняття «облікова політика» свідчить, з одного боку, про наявність високого наукового та практичного інтересу до досліджуваної категорії, а з іншого – про відсутність єдиного й однозначного підходу через багатогранність поняття. Наукова література та нормативні документи з регулювання бухгалтерського обліку містять широкий спектр думок щодо трактувань «облікової політики». Вважаємо, що неоднозначні підходи до трактування облікової політики та недостатнє розуміння її важливого значення для раціоналізації

управління підприємствами харчової індустрії пов'язано з відсутністю в Україні положення (стандарту), який би встановлював основи формування (вибору й обґрунтування) облікової політики підприємства.

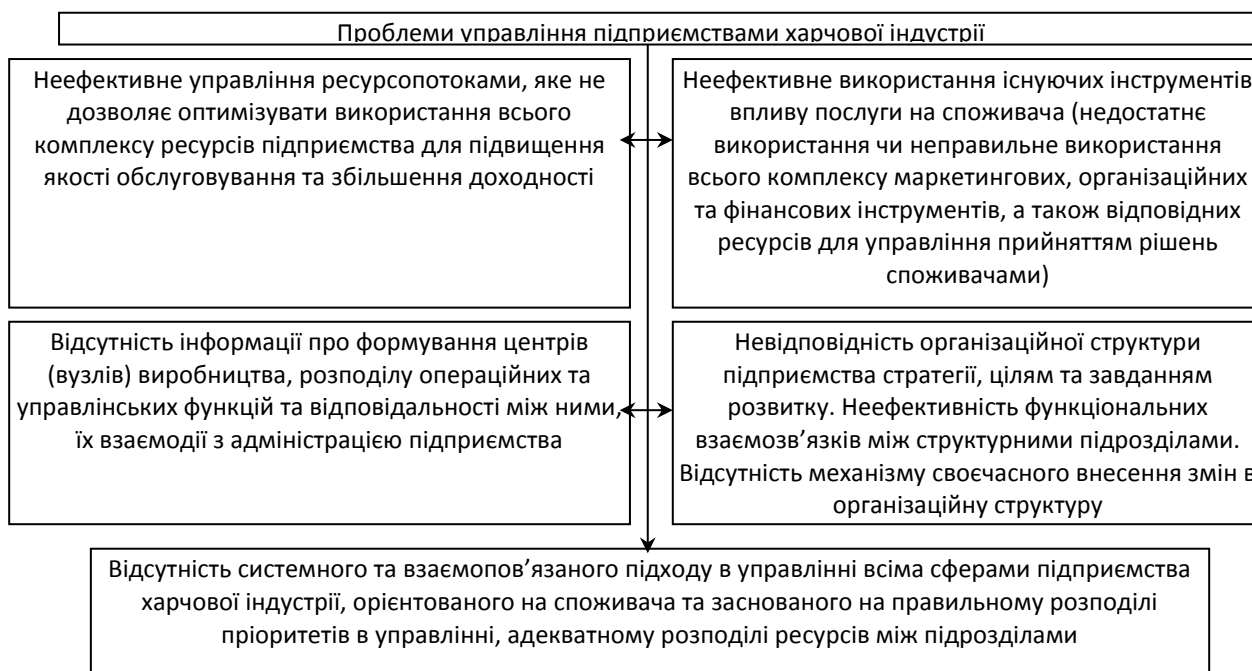
Іншою важливою особливістю трактування терміну «облікова політика» є визначення цілі вибору параметрів облікової політики, що, безумовно, конкретизує досліджуване поняття. Проте наявність широкого кола економічних інтересів при виборі того або іншого варіанту обліку припускає велику кількість цілей і завдань облікової політики. При визначенні елементів облікової політики керівництво підприємства повинно визначати декілька взаємозв'язаних цілей, яких воно прагне досягти за допомогою ефективно побудованої облікової політики [1, с. 17].

Науковці виділяють наступні цілі облікової політики:

- для управління обліком (9,5 % досліджених літературних джерел);
- для ведення обліку (38 % досліджених літературних джерел);
- для складання звітності (42 % досліджених літературних джерел);
- для організації обліку (19 % досліджених літературних джерел);
- для системи управління (9,5 % досліджених літературних джерел) та формування інформаційних ресурсів для менеджерів (4,8 % досліджених літературних джерел).

Виділені в літературі цілі облікової політики взаємопов'язані та доповнюють одна одну, або є незмінними складовими та впливають одна з одної (наприклад, без налагодженої облікової системи неможливо сформувати фінансову звітність підприємства). Від правильної побудови та розуміння облікової політики багато в чому залежить ефективність діяльності підприємства. Тому розробку облікової політики підприємств харчової індустрії доцільно починати з вивчення проблем та інформаційних потреб управління (рис. 1).

Проаналізувавши підходи до визначення облікової політики пропонуємо трактувати її як вибір підприємством конкретних методик, технік, форм для організації, ведення, управління обліком та формування фінансової звітності, виходячи з встановлених правил та особливостей діяльності підприємства (організаційних, технологічних, чисельності й кваліфікації облікових кадрів, рівня технічного оснащення бухгалтерії, кількості підрозділів тощо) [2, с. 84].

Рис. 1. Проблеми та інформаційні потреби управління підприємствами харчової індустрії

Рационалізація облікової політики є способом, який дозволяє помітно підвищити ефективність діяльності підприємства харчової індустрії (і повернути додаткові інвестиції), не витрачаючи значних фінансових коштів і не загострюючи відносин між керівництвом і персоналом. На підприємствах харчової індустрії формування доходу від виробництва готової продукції за своєю економічною сутністю є безперервним процесом, кожна фаза виробничого циклу здійснює свій вагомий внесок у загальний дохід підприємства. Тому процес формування фінансового результату слід розглядати відповідно до видів діяльності підприємства, тобто за сегментами. Сегментація – це важлива ланка в загальній стратегії управління доходами [1, с. 189]. Для побудови облікової політики важливо достовірно визначити сегменти підприємства, які приносять найбільший прибуток, та зосередити увагу на першочергових джерелах доходів в системі бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту.

На думку І. Пряничникової, документ про облікову політику, складений відповідно до вимог МСБО, може складатися з трьох розділів і додатків: 1. Загальні положення. 2. Організаційний розділ. 3. Методичний розділ.

Проте більшість науковців, які досліджують теоретичні та практичні положення облікової політики, пропонують в наказі про облікову політику виділяти такі розділи, як загальні

положення, методика, техніку та організацію обліку.

Вищезазначені розділи включають всі важливі аспекти побудови інформаційної системи бухгалтерського обліку на підприємстві та мають бути чітко виділені в Наказі про облікову політику. В розрізі організаційних, технічних, методичних розділів Наказу про облікову політику підприємств харчової індустрії доцільно виділяти елементи, наведені в таблиці 1, які дозволять створити модель оптимальної облікової політики підприємства [2, с. 80].

В умовах суттєвого зростання антропогенного впливу на природу одним з ефективних способів вирішення проблеми взаємодії суб'єктів господарювання та всієї економіки з навколишнім середовищем є запровадження обліку елементів природного капіталу на підприємствах харчової індустрії України. Оскільки, як цілком слушно зазначає О. І. Гриценко традиційна система бухгалтерського обліку не є придатною для адекватного врахування екологічних впливів підприємства і виконання функцій екологічно свідомого управління і контролю. Аналогічну думку має і М. Лепетан, яка зазначає, що діюча система бухгалтерського обліку не забезпечує достатнього системного відображення впливу суб'єктів господарювання на довкілля. Це передбачає налагодження якісно нової обліково-аналітичної системи, фундаментом якої є облікова політика.

Таблиця 1. Рекомендована структура параметрів облікової політики підприємств харчової індустрії

Нормативне забезпечення	Параметри	Елементи
Організаційний аспект		
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», МСБО 1, МСБО 8, МСФЗ 8, П(С)БО 1, П(С)БО 6, П(С)БО 29, Лист МФУ «Про облікову політику»	<ul style="list-style-type: none"> – Ступінь відповідності робітників бухгалтерської служби, посадам, які вони займають – Ступінь фінансової відповідальності облікового персоналу – Внутрішні правила та посадові інструкції підприємства – Графіки розподілу робіт і обов'язків бухгалтерської служби – Проекти підприємства й графіки постачання інформації в систему бухгалтерського обліку – Система внутрішньогосподарського контролю 	<ul style="list-style-type: none"> – Організація облікової роботи – Структура обліково-аналітичної служби – Рівень централізації облікових робіт – Варіант організації управлінського обліку – Перелік центрів відповідальності – Перелік центрів затрат – Показники, які становлять комерційну таємницю та порядок її захисту – Виділення філій, представництв, відділень та інших підрозділів підприємства на окремий баланс – Виділення сегментів підприємства харчової індустрії
Технічний аспект		
П(С)БО, МСБО, МСФЗ, План рахунків бухгалтерського обліку та інструкція по його застосуванню,	<ul style="list-style-type: none"> – Перелік програмних засобів, обчислювальних машини, приладів і пристроїв, які використовуються обліковою службою 	<ul style="list-style-type: none"> – Робочий план рахунків – Форма бухгалтерського обліку
Інструкція про інвентаризацію, Наказ «Про затвердження форм документів первинного обліку та Інструкції про порядок ведення документообігу»	<ul style="list-style-type: none"> – Технічні характеристики інформаційних систем для управління підприємством, ведення обліку, електронного документообігу, внутрішнього аудиту – Перелік осіб, які мають доступ до ІС та можуть вносити в них зміни – Накази по підприємству на визначення інвентаризаційної комісії, термінів, видів інвентаризацій – Перелік та форми первинних документів, форма яких самостійно розроблена на підприємстві 	<ul style="list-style-type: none"> – Технологія обробки облікової інформації – Система облікових реєстрів, форми первинних документів, графік документообігу – Склад і порядок подання звітності – Порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань – Автоматизація процесу збору даних, які зберігаються в ІС з врахуванням потреб бухгалтерського обліку – Забезпечення зберігання і конфіденційності інформації
Методичний аспект		
П(С)БО, МСБО, МСФЗ, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, нематеріальних активів, основних засобів, фінансових витрат, Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні, Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, Податковий кодекс України, План рахунків бухгалтерського обліку та інструкція по його застосуванню	<ul style="list-style-type: none"> – Спосіб оцінки (переоцінки) об'єктів бухгалтерського обліку (ОЗ, НМА, МШП, МВЗ тощо); методи оцінки вибуття запасів – Ступінь відстрочки (розподілу) витрат (активу) – Ступінь відстрочки (розподілу) доходу (капіталу і зобов'язань) – Критерії віднесення об'єктів бухгалтерського обліку до певної групи – Ступінь аналітичності інформації 	<ul style="list-style-type: none"> – Порядок амортизації активів – Порядок списання вартості запасів – Визначення складу витрат майбутніх періодів та порядок їх списання – Порядок створення резервів – Механізм калькуляції собівартості продукції – Порядок визнання доходу від надання послуг – Порядок обліку доходів майбутніх періодів – Розподіл матеріальних активів до ОЗ та МНА
Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей		<ul style="list-style-type: none"> – Визначення суттєвості даних, які підлягають розкриттю в звітності

Ступінь свободи підприємства у формуванні облікової політики обмежений державною регламентацією бухгалтерського обліку, яка визначена переліком методик і облікових процедур, що необхідно для того, щоб держава могла контролювати податки до бюджету, але серед них припустимі альтернативні варіанти. Іноді нормативні документи взагалі не містять конкретних рекомендацій щодо правил обліку окремих фактів господарського життя. Якщо система не встановлює спосіб ведення бухгалтерського обліку з конкретного питання, то при формуванні облікової політики підприємство самостійно розробляє відповідний спосіб, виходячи з діючих положень.

Облікова політика застосовуючи певні методики збору й обробки даних має забезпечити потреби менеджменту в достатній оперативній, релевантній інформації для прийняття зважених управлінських рішень.

За твердженням А. Райса та М. Вардона облікова політика природного капіталу має відповідати десяти основним принципам, які науковці систематизують за чотири групи (всебічність, цілеспрямованість, надійність, сучасність). До першої групи слід відносити принципи, які відповідають за всебічність подання інформації про природний капітал в обліку та звітності компанії, а саме: інклюзивність – визнання різноманітних зацікавлених сторін реагуючи на їхні інформаційні запити, поважаючи їхні цінності та використовуючи відповідні засоби взаємодії; колаборативність – комунікація між виробниками інформаційних ресурсів в системі обліку природного капіталу та їх користувачами для аналізу ефективності політики управління природним капіталом підприємства з метою налагодження взаєморозуміння, довіри та здатності працювати разом; холистичність – застосування всебічного, багатопрофільного / міждисциплінарного підходу до економічних та екологічних аспектів природного капіталу та їх складних зв'язків з політикою та практикою.

Принципи другої групи забезпечують цілеспрямованість всіх положень облікової політики. До них слід відносити: орієнтованість на управлінське рішення – надання відповідної та своєчасної інформації для розробки показників для аналізу ефективності політики вдосконалення та реалізації рішень за наслідками використання природного капіталу або впливу на нього; орієнтованість на попит – надання інформації, яка фактично вимагається або потрібна керівникам рішень на конкретних рівнях управління.

Третя група принципів відповідає за надійність результатів обліку природного капіталу шляхом забезпечення їх транспарентності, відкритості та

надійності. Дія цих принципів в обліковій політиці проявляється в наступному: транспарентність та відкритість – залучення та заохочення громадськості до використання результатів обліку природного капіталу, з чітким оприлюдненням їх інтерпретації, включаючи застосовані згідно облікової політики обмеження джерел даних, методів та / або засобів оприлюднення; надійність – спостереження, оцінка, систематизація та узагальнення даних з усіх доступних джерел з застосуванням об'єктивних та послідовних методичних прийомів.

Рівень свободи підприємства у формуванні облікової політики обмежений державою через прийняття законів, положень, постанов та інших нормативних документів, у яких визначено можливі варіанти альтернативних рішень здійснення облікових процедур. На законодавчому рівні встановлена вимога, що сформована облікова політика підприємства має бути оформлена розпорядчим документом із відповідними додатками і повинна гарантувати виконання підприємством усіх принципів і процедур бухгалтерського обліку, створення умови для ефективної роботи бухгалтерської служби та раціонального управління підприємством в цілому [4]. Крім того, облікова політика фактично покликана інтегрувати економічну (як внутрішнього, так і зовнішнього характеру), соціальну та екологічну політику підприємства в єдиний інформаційний простір для прийняття рішень, що забезпечать стійкий розвиток підприємства та приріст вартості на кожному з його життєвих циклів [3, с. 118]. Тому, при формуванні Наказу про облікову політику на підприємстві харчової індустрії необхідно впровадити пункт «Екологічно-орієнтована діяльність», при наповненні якого треба враховувати інтереси усіх зацікавлених сторін (власників суб'єкта господарювання, працівників, контрагентів, суспільства, держави в цілому), дотримуючись вищеперелічених принципів та розкривати основні методи оцінки та обліку природного капіталу. Методи, які повинні наводитися в наказі про облікову політику перелічені та детально описані в Методичних рекомендаціях щодо облікової політики підприємства [4].

Моделювання облікової політики можна трактувати як спрощене представлення облікового процесу або його елементів – фактів господарського життя (прийомів бухгалтерського обліку) з метою виявлення його основних елементів і взаємозв'язків між ними в системі бухгалтерського обліку для вирішення облікових завдань. Тому, облікову політику підприємств харчової індустрії вбачаємо за доцільне формувати за чотири розділами – організаційний,

технологічний, методичний та аналітичний (табл. 2).

Таблиця 2. Характеристика розділів облікової політики природного капіталу

Назва розділу	Зміст розділу
Організаційний	Відповідальні особи за облік природного капіталу Напрями організації роботи облікового апарату з обліку природного капіталу Делегування повноважень на місця споживання природних ресурсів та виникнення відходів Відповідальність за своєчасне надання первинних документів і ведення облікових реєстрів Перелік та склад добровільної звітності Відповідальні за складання добровільної звітності Повноваження на підпис документів
Методичний	Альтернативні прийоми і способи обліку виробничо-господарської і природоохоронної діяльності підприємств харчової індустрії
Аналітичний	Аналітичні показники управління споживанням природних ресурсів Обґрунтування заходів з оптимізації відходів та природоохоронних витрат Показники з досягнення цілей сталого розвитку екологічної сфери

Висновки та перспективи

Таким чином, облікова політика підприємства харчової індустрії має розроблятися у відповідності до основних соціальних, економічних та екологічних інтересів підприємства, регіону і держави, забезпечувати захист прав та інтересів власників бізнесу та суспільства. З метою організації обліку та гармонізації основних показників звітності доцільно скласти на підприємстві чіткий та деталізований типовий класифікатор активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та податкових наслідків, пов'язаних з усіма аспектами бізнесу, який враховуватиме

специфіку харчової індустрії. Формування облікової політики підприємства за наведеними рекомендаціями надасть можливість відображати в обліковій системі та різноманітній звітності (звіті про управління, про сталий розвиток, інтегрованій звітності) специфіку харчової галузі; визначати, планувати, нормувати, контролювати й аналізувати витрати на природоохоронну діяльність; поглиблено вивчати та аналізувати фінансові результати, що дозволить вчасно визначати ефективність організації діяльності підприємства харчової індустрії та приймати зважені управлінські рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Нестеренко О. О. Інтегрована звітність: теорія, методологія, практика : монографія. О. О. Нестеренко. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2018. 410 с.
2. Хрип'юк В. І. Харчова промисловість України: ретроспективний аналіз та сучасні проблеми розвитку. *Економіка АПК*. 2018. № 9. С. 77–86.
3. Романів Є. М., Кравичшин І. М. Особливості організації і методика розробки облікової політики на сучасному етапі функціонування підприємств в Україні. *Modern Economics*, №10 (2018). С. 115–121.
4. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : затверджено Наказом Міністерства фінансів України № 635 від 27.06.2013. URL: <https://zakon.help/law/v0635201-13>.

REFERENCES

1. Nesterenko, O. (2018). *Integration of integrity: theory, methodology, practice* ["Intehrovana zvitnist': teoriya, metodolohiya, praktyka. Kharkiv: Vidavets Ivanchenko I. S. [in Ukrainian]
2. Khryp'yuk, V. (2018). Kharchova prominence of Ukraine: a retrospective analysis of the current problems and development [Kharchova promysloviy Ukrainy: retrospektyvnyy analiz ta suchasni problemy rozvytku]. *Economics of the agro-industrial complex*, 9, 77–86 [in Ukrainian].
3. Romaniv, Ye. M., & Kravychshyn, I. M. (2018). Osoblyvosti orhanizatsii i metodyka rozrobky oblikovoi polityky na suchasnomu etapi funktsionuvannia pidpriemstv v Ukraini. *Modern Economics*, 10, 115–121 [in Ukrainian].

4. Metodichni rekomendatsii shchodo oblikovoi polityky pidpriemstva : zatverdzheno Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy № 635 vid 27.06.2013. Retrieved from: <https://zakon.help/law/v0635201-13> [in Ukrainian].